

Euroopa andmekaitseinspektori arvamus järgmise õigusakti ettepaneku kohta: nõukogu direktiiv, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid

(2009/C 128/05)

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 286,

võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 8,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta, ⁽²⁾ eriti selle artiklit 41,

võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektorile 14. novembril 2008 saadetud taotlust arvamuse esitamiseks kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon võttis 13. novembril 2008 vastu ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (edaspidi „ettepanek“). ⁽³⁾
2. Ettepaneku eesmärk on tagada ühenduse naftatarnekindluse kõrge tase liikmesriikide solidaarsusel põhinevate usaldus-

väärsete ja läbipaistvate mehhanismidele kaudu, säilitades nafta või naftatoodete miinimumvarud ning kehtestades võimaliku tõsise puudujäägi korvamiseks vajalikud menetlused.

3. Komisjon saatis 14. novembril 2008 kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ettepaneku Euroopa andmekaitseinspektorile konsulteerimiseks. Andmekaitseinspektor tervitab antud küsimuse üle konsulteerimist ning märgib, et määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 kohaselt on sellele konsulteerimisele viidatud ettepaneku preambulis.

4. Enne ettepaneku vastuvõtmist konsulteeris komisjon mitteametlikult Euroopa andmekaitseinspektoriga ettepaneku eelnõu ühe artikli osas (praegune artikkel 19). Andmekaitseinspektor tervitas mitteametlikku konsulteerimist, kuna see andis talle võimaluse teha soovitusi enne ettepaneku vastuvõtmist komisjonis.

II. ETTEPANEKU ANALÜÜS

Üldine analüüs

5. Kõnealune küsimus on heaks näiteks selle kohta, et andmekaitse eeskirjadest tuleks olla pidevalt teadlik. Olukorras, mis puudutab liikmesriike ning nende kohustust säilitada nafta julgeolekuvarusid, mis on peamiselt juriidiliste isikute omanduses, ei ole isikuandmete töötlemine väga ilmne, kuid isegi kui seda ei ole ette nähtud, võib see siiski aset leida. Igal juhul tuleks siiski kaaluda tõenäosust, et isikuandmeid töödeldakse ning sellele vastavalt tegutseda.
6. Praeguses olukorras on direktiivis sätestatud peamiselt kaks tegevust, mis võivad hõlmata isikuandmete töötlemist. Esimene on liikmesriikide poolt naftavarude kohta andmete kogumine ning nende komisjonile saatmine. Teine tegevus on seotud komisjoni volitusega teostada liikmesriikides kontrolli. Naftavarude omanike kohta teabe kogumine võib hõlmata isikuandmeid, nagu ettevõtete direktorite nimed ja kontaktandmed. Andmete kogumine ja nende edastamine komisjonile kujutab endast sellisel juhul isikuandmete töötlemist ning sõltuvalt sellest, kes tegelikult andmeid töötleb, kohaldatakse kas riiklikke õigusakte, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ sätteid, või määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid. Samuti võib komisjonile antud volitus liikmesriikide julgeolekuvarude kontrollimiseks, mille raames on tal õigus üldiselt teavet koguda, sisaldada isikuandmete kogumist ja seetõttu ka töötlemist.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ KOM(2008) 775 (lõplik).

7. Mitteametlikel konsultatsioonidel, kus käsitleti ainult komisjonile uurimisvolituse andmist, soovitas andmekaitseinspektor komisjonil kindlaks määrata, kas komisjoni-poolse uurimise käigus oleks isikuandmete töötlemine vaid juhuslik või toimuks see korrapäraselt ja uurimise otstarbel. Sellise hindamise tulemusena soovitati kahte lähenemisviisi.
 8. Juhul kui isikuandmete töötlemist ei ole ette nähtud ning see oleks seetõttu üksnes juhuslik, soovitas andmekaitseinspektor esiteks jätta selgesõnaliselt välja komisjoni poolt uurimise otstarbel isikuandmete töötlemise ning teiseks teatada, et mis tahes isikuandmeid, millega komisjon uurimise käigus kokku puutub, ei koguta ega võeta arvesse ning tahtmatu kogumise korral need hävitatakse viivitamata. Üldise toetava sätena soovitas andmekaitseinspektor lisada sätte selle kohta, et direktiiviga ei piirata direktiivis 95/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud andmekaitse eeskirjade kohaldamist.
 9. Kui aga nähakse ette, et andmeid töödeldakse komisjoni uurimise käigus korrapäraselt, soovitas andmekaitseinspektor komisjonil lisada teksti, milles kajastatakse nõuetekohase andmekaitse hindamise tulemusi. See peaks hõlmama järgmist: I andmetöötluse tegelik eesmärk, II vajadus andmete töötlemiseks, et seda eesmärki saavutada, III andmetöötluse proportsionaalsus.
 10. Kuigi andmekaitseinspektori mitteametlik nõuande puudutas üksnes komisjoni uurimisvolitusi, käivad tema kommentaarid samuti ettepanud direktiivis selgitatud muu peamise tegevuse kohta, nimelt liikmesriikides teabe kogumine ja selle edastamine komisjonile.
 11. Direktiivi lõplikust ettepanekust ilmneb selgelt, et komisjon otsustas direktiiviga isikuandmete töötlemist mitte ette näha. Andmekaitseinspektoril on hea meel, et tema esimesena pakutud lähenemisviis leidis ettepanekus täielikku kajastamist.
 12. Andmekaitseinspektor väljendab seetõttu oma toetust sellele, kuidas komisjon tagas kavandatud direktiivis andmekaitse eeskirjade järgimise. Ülejäänud nõuandes esitatakse vaid mõned üksikasjalikud soovitusel.
- Märkused üksikasjade kohta*
13. Kavandatud direktiivi artiklis 15 käsitletakse liikmesriikide kohustust saata komisjonile igal nädalal statistiline kokkuvõtte liikmesriigi territooriumil hoitavate kaubanduslike varude taseme kohta. Selline teave sisaldab tavaliselt vähe isikuandmeid. See võib siiski sisaldada teavet füüsiliste isikute kohta, kes omavad neid naftavarusid või kes töötavad varusid omavate juriidiliste isikute juures. Et vältida liikmesriikide poolt komisjonile sellise teabe esitamist, sätestatakse artikli 15 lõikes 1, et teabe esitamisel liikmesriigid „ei nimeta asjaomaste varude omanike nimesid”. Kuigi tuleks olla teadlik tõsiasi, et nime eemaldamise tulemuseks ei ole alati andmed, mille põhjal ei saa füüsilist isikut tuvastada, näib siiski, et praeguses olukorras (naftavarude taseme statistilised kokkuvõtted) on nimetatud täiendav fraas piisav tagamaks, et komisjonile isikuandmeid ei edastata.
 14. Komisjoni uurimisvolitused on sätestatud direktiivi ettepaneku artiklis 19. Artiklis näidatakse selgelt, et komisjon on järginud eespool punktis 8 kirjeldatud esimest lähenemisviisi. Selles sedastatakse, et isikuandmete kogumine ei tohi olla komisjoni sooritatava kontrolli osaks. Isegi kui komisjon puutub kokku selliste andmetega, ei tohi neid arvesse võtta ning tahtmatu kogumise korral tuleb need hävitada. Andmekaitseinspektor soovib asendada lõike 2 esimeses lauses sõna „kogumist” sõnaga „töötlemist”, et viia sõnastus vastavusse andmekaitse alaste õigusaktide sõnastusega ning vältida vääritimõistmist.
 15. Andmekaitseinspektor on rahul, et ettepanekusse on lisatud ka üldine toetav säte asjakohaste andmekaitsealaste õigusaktide kohta. Artiklis 20 tuletatakse liikmesriikidele ning samuti komisjonile ja teistele ühenduse organitele selgelt meelde nende kohustusi kooskõlas vastavalt direktiivi 95/46/EÜ ja määrusega (EÜ) 45/2001. Selles sättes rõhutatakse lisaks õigusi, mis andmesubjektidel nende eeskirjade kohaselt on, nagu õigus olla vastu nende andmete töötlemisele, õigus oma andmetele juurdepääsuks ja õigus nõuda andmete parandamist ebatäpsuste korral. Ühe märkuse võiks teha selle sätte asukoha kohta ettepanekus. Oma üldise loomu tõttu ei ole see säte piiratud üksnes komisjoni uurimisvolitustega. Seetõttu soovib andmekaitseinspektor viia see artikkel üle direktiivi esimesse ossa, näiteks artikli 2 järele.
 16. Põhjenduses 25 osutatakse samuti direktiivile 95/46/EÜ ja määrusele (EÜ) nr 45/2001. Põhjenduse eesmärk on siiski üsna ebaselge, kuna selles ainult nimetatakse andmekaitset käsitlevaid õigusakte, ilma täiendavate selgitusteta. Põhjenduses tuleks selgelt väljendada, et direktiivi sätetega ei piirata nimetatud õigusaktide kohaldamist. Lisaks antakse põhjenduse viimases lauses mõista, et andmekaitsealastes õigusaktides nõutakse kontrollijatelt selgesõnaliselt juhuslikult kogutud andmete viivitamatut hävitamist. Kuigi see võib olla sätestatud eeskirjade tagajärg, sellist kohustust nimetatud õigusaktidest ei leidu. Andmekaitse üldpõhimõte on, et isikuandmeid ei säilitata kauem, kui see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärkidega. Kui põhjenduse esimest osa on kohandatud

eelnevalt soovitatud viisil, siis viimane osa on muutunud ülearuseks. Andmekaitseinspektor soovib seetõttu põhjenduse 25 viimase lause välja jätta.

III. JÄRELDUS

17. Andmekaitseinspektor soovib väljendada oma toetust sellele, kuidas komisjon tagas kavandatud direktiivis andmekaitse eeskirjade järgimise.

18. Andmekaitseinspektor soovib üksikasjalikumalt järgmist:

— asendada artikli 19 lõike 2 esimeses lauses sõna „kogumist” sõnaga „töötlemist”;

— viia üldist andmekaitse sätet sisaldav artikkel 20 üle direktiivi esimesse ossa, nimelt kohe artikli 2 järele;

— lisada põhjendusse 25, et direktiivi sätted ei piira direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 sätete kohaldamist;

— jätta välja põhjenduse 25 viimane lause.

Brüssel, 3. veebruar 2009

Peter HUSTINX
Euroopa Andmekaitseinspektor